

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy hóra. . . . . I kor. Egy hóra. I kor. 50 fill.
 Negyedévre 3 „ Negyedévre 4 „ 50 „

Felolós szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
 Kladók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 49. szám.

Döntés előtt

A kormány a bécsi támadások ellen

Khuen-Héderváry a királyhoz megy

A politikai levegő tele van válság hírekkel. Az osztrák perfidia és a magyar ellenzék egy örpe minoritásának együttérzése és egymást segítése megteremtette azt a helyzetet, hogy a magyar kormányról most e válság hírek forgalomba kerülhettek. A magyar miniszterelnök talán e héten benyújtja a kormány lemondását. Ha ez meg is történik kétségtelen, hogy sem az irány, sem a tárgyalási rend, amely a monarchia biztonsága érdekében a magyar képviselőházat kötelezte, megváltozni nem fog.

Mert mit jelent a kormány lemondási szándéka, vagy lemondása, semmi egyebet, mint azt, hogy ragaszkodik ama álláspontjához, amelyet a véderőjavaslatokban a magyarság kérdésében elfoglalt s amelyről a Justh-párttal erősödött osztrák magyar-faló keresztyén szocialista felfogás és követelés kedvéért sem mond le.

A magyar kormány e gavallériájának azonban más tanulságai is vannak. Elsősorban pedig és főként a Justh-párt ama szemfogatón hazug fogadkozásainak cáfolata, hogy nem személyek ellen küzdenek. Mert hiszen kétségtelen s ezt a Justh-párt is tudja, hogy a Khuen-Héderváry kormány lemondásával eltávoznának a már megnyert eredmények is, de megmaradna a véderőjavaslat eredeti formájában, ahogyan a hadügyi vezetőség és a trónörökös követeli és pedig minden választójogi priusz nélkül.

Minden persze csak az egyesült Justh-bécsi politika híre, a miniszterelnök nem mondott le, a király, akinek döntő szava van ebben a vitában, még csak ezután fog nyilatkozni, ha Khuen-Héderváry Károly gróf benyújtja a magyar kabinet lemondását.

És hogy mennyire erős, mennyire nem dezavualt politikus e pillanatban Khuen-Héderváry Károly gróf, hogy mennyire csak gavalléria a benyújtása a lemondásnak, bizonyítja az a hír, amely benső udvari körökből szivárgott ki, ahol jó helyről nyert információk szerint szoktak kombinálni, bizonyítja — ismételjük — az a hír, amely szerint Auffenberg lovag hadügyminiszter távozását lehet várni. Már pedig tudjuk, hogy Auffenberg lovag

volt a legerősebb képviselője a magyar miniszterelnökkel ellentétes álláspontnak.

Általában ma még pozitívumról beszélni korai is, hibás dolog is, de egy bizonyos, hogy nemcsak a válságot, de annak minden következményeit Justhék maguknak vélik érdemül, vagy büniül s eközben elfeledkeznek arról, hogy nem egyebek bécsi kezek játékainál, mozgatott, ugratott báboknál, akiknek szereplése nemcsak szegényes, de káros és hazafiatlan.

A legújabb eseményekről fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

Kormányválság előtt?

A bécsi *Neue Freie Presse* mai számában „Kormányválság előtt” címmel a következőket írja:

„Az uralkodó döntése a véderő törvény kérdésében küszöbön áll és talán már huszonnégy óra múlva bekövetkezik. Itt úgy tudják, hogy az uralkodó döntésével a magyar kormány álláspontja ellen fog fordulni és ezzel megkezdődik a formális miniszterkrízis. — A Khuen-kormány beadja lemondását és a korona elfogadja a lemondási kérvényt. — Khuen hétfőn éjjel visszautazott Budapestre és a minisztertanácsnak jelentést tesz bécsi távozásának eredményéről. Kétségtelen, hogy a korona az osztrák jogi felfogáshoz hajol, amely szerint a magyar országgyűlésen tervezett revolúció a felségjogok megsértése volna. Kétségtelen az is, hogy az osztrák felfogás végül is a korona felfogása lesz. Khuen már tudja, hogy felfogása ellentétben van a koronával és hogy a végső döntés rá nézve kedvezőtlen lesz. Szerdán visszatér Khuen Bécsbe és ha addig nem áll be valamely fordulat, a válság már szerdán kitör. Fordulat csakis úgy képzelhető, ha Khuen valamilyen módon kibújhatna a Kossuth-párttal szemben fennálló kötelezettsége alól. Minthogy azonban Khuen itt kötve van és aligha adhat e politikájának új irányt, a válsággal most már tényleg számolni kell. Közvetlenül a döntés előtt állunk és nem sokára fel kell vetni az utód kérdését is. E tekintetben még teljes a bizonytalanság, csupán annyi tény, hogy jól értesült helyeken a legutóbbi napokban Lukács László és Wekerle Sándor nevét emlegették leggyakrabban.”

A *Pester Lloyd* mai esti számában a következőket írja:

— Ebben a pillanatban válság még nincs ugyan, de váratlanul bekövetkezhetik. Nagyon könnyen megtörténhetik, hogy a korona döntése után Khuen-Hédervárynak és társainak nem marad egyéb választása, mint hogy levonja a konzekvenciát. Ismételjük, eddig még nem jutottak a dolgok, a fordulat azonban korábban megtörténhetik, mint ahogy még ezelőtt huszonnégy órával is himni lehetett.

A minisztertanács.

A félhivatalos *Magyar Távirati Iroda* jelenti: Ma délután 5 órakor a miniszterelnökségi palotában Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök elnöklésével minisztertanács volt, melyen a kabinet tagjai valamennyien résztvettek. Az összes politikai kérdések beható tanácskozás tárgyai voltak. A minisztertanács háromnegyed 7 óráig tartott.

Az osztrák támadás ellen.

Budapesti tudósítónk táviratozza: A mai minisztertanácsban a kormány teljes szolidaritást vállalt a bécsi támadásokkal szemben. Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök valószínűleg holnap utazik Bécsbe és csütörtökön megy a királyhoz audienciára. — Nincs kizárva, hogy esetleg följárja a kormány lemondását, mert álláspontjából nem enged, az azonban éppen nem valószínű, hogy a király el is fogadja a lemondást. Ez esetben azonban Auffenberg lovag hadügyminiszter távozása szükségszerű következmény. A nemzeti munkapárt el van határozva, hogy a végső kitarat Khuen-Héderváry gróf és kormánya mellett.

Bécs, március 5. A *Neues Wiener Tagblatt* ma esti kiadása interjú közöl Tisza István gróftól a póttartalékosok ügyében támadt konfliktusról. Tisza István gróf többek között ezeket mondta a bécsi lap tudósítójának:

— Ausztriának ezuttal sem joga nincs a beavatkozása, sem oka az aggodalomra. A póttartalékosok behívásáról szóló törvény interpretálását Magyarország az 1867-iki törvényben önmagának tartotta fenn, ez tehát belső ügye Magyarországnak s a kérdéses interpretáció nem alkalmas arra, hogy odaát aggodalmat keltsen. Az osztrák közvélemény és az illetékes tényezők tehát jól tennék, ha iparkodnának elosztatni a fenforgó félreértést.

Hírek Auffenberg bukásáról.

Prága, március 5. Az *Union*-nak táviratozzák Bécsből, állítólag feltétlenül hiteles forrásból, hogy Auffenberg lovag közös hadügyminiszter lemondása befejezett dolog s ezért történt, hogy már tegnap nem jelent meg azon a dejeuner-n, amelyet Bilinski a magyar miniszterelnök tiszteletére rendezett.

Auffenberg lovag egy hadtest élére van kizemelve és már a legközelebbi delegációkon nem lesz hadügyminiszter. Bukását az a jegyzék okozta, amelyet a magyar kormányhoz intézett s bécsi beavatott körökben biztosra veszik, hogy mihelyt ő kikapcsolódik a mostani bonyodalmakból, a válság kedvező fordulatot fog venni. Bilinski közös pénzügyminiszter nagy szolgálatot tett Khuen grófnak, de csak ezután fog elválni, vajjon Stürgkh grófnak is szolgálatot tett-e közvetítésével, ami legalább egyelőre kétséges.

Aczél Géza fegyelmi ügye

A városi közigazgatási bizottságból.

Hosszu vitát provokált ma a közigazgatási bizottság ülésén az a fegyelmi ügy, amely Aczél Géza főmérnök ellen a saját kérelmére indult, a csatornázási munkálatok során Révi Nándor dr. bizottsági tag által a városi közgyűléseken és a sajtóban is hangzottatott vádak miatt. Aczél Géza főmérnök — mint ismeretes — a folyton tartó és megismétlődő támadásokra, hogy az ügy végleg tisztázódjék, kérte meg a fegyelmit. Az ezt megelőző vizsgálatot a közigazgatási bizottság el is rendelte és a vizsgálat megejtésére két bizottsági tagot küldött ki, akik hosszas alapos bizsgálatot tartottak s mintegy ezer aktát tanulmányoztak át, kihallgatták Aczél Géza főmérnököt, Révi Nándor dr-t s 13 jegyzőkönyvet vettek föl az egyes vallomásokról. Ezeket az iratokat a bizottság áttette Magoss György dr. tiszti főügyészhez, mint ez ügyben vádhatósághoz, hogy indítványt tegyen. A főügyész átnézte az ügy iratait és azokat pótlás végett a közigazgatási bizottság mai ülése elé terjesztette be.

A főügyési jelentés körül azután hosszu vita indult meg, amelynek során azonban nem érdembeli kérdéseket tárgyaltak, hanem csak azt a kérdést, hogy a szakértői vélemények honnan és ki által szereztesse be. A közigazgatási bizottság ülésének erre vonatkozó részéről tudósításunk a következő:

(A főügyész jelentése.)

Körner Adolf főjegyző ismertette az ügyet s Magoss György dr. főügyész jelentését. E jelentésben a főügyész elmondja, hogy érdemleges indítványt ez ügyben nem tehet, mert Révi Nándor dr. az utolsó jegyzőkönyvben a földlopásra vonatkozó földmívelésügyi miniszteri szakvéleményeket és a végleszámlolás iratait is kéri. Szükséges tehát ezeket beszerezni. Ezenkívül igen sok esetben nem tudna indítványt tenni műszaki vélemény meghallgatása nélkül. Javasolja tehát, hogy a kért pótiratok szereztesse be és a műszaki véleményt is csatolják be az iratokhoz. A főjegyző azért azt javasolja, hogy tegyék át az ügyet a szükséges pótlások eszközzése végett a tanácshoz, a kiegészített iratokat pedig adják vissza azután a vizsgáló bizottságnak, amely a beszerzendő szakvéleményekre vonatkozóan ide újabb jelentést tesz.

(Ki adjon szakvéleményt?)

Márk Endre udvari tanácsos helyesli a főügyész álláspontját. Közbevetőleg megjegyzi itt, hogy az egész ügyben Révi Nándor dr. mint tanu szerepelteti magát, holott ő a közgyűlés, a nagyközönség s most a vizsgáló bizottság előtt mint vádló ténykedik, tehát a bizonyítékoknak nála kellene meglenni. A szükséges műszaki véleményre vonatkozóan azt kívánja, hogy a közigazgatási bizottság kérje meg a belügyminiszteriumot, mint legilletékesebb tényezőt, hogy rendelies az ki szakértő közeget.

Kenézy Gyula dr. udvari tanácsos kijelenti, hogy ha új műszaki felülvizsgálatról van szó e szakértői véleményeknél, akkor azokat a budapesti József-műegyetem tanári karától kérjük. Annak véleményében mindenki megnyugodhatik annál is inkább, mert a kérdés végső esetben ugys fölkerül a belügyminiszterium elé.

Domahidy Elemér főispán: A közigazgatási bizottság autonóm testületet s így minden közvetítés nélkül attól kérhet véleményt, akitől akar. A főügyész jelentésének két része van. Egyik, hogy pótoltsanak ki az iratok, amit a közigazgatási bizottság megtehet. A másik, hogy szakvéleményeket szerezzenek be. — A belügyminiszteriumnak csak egy szakközege van: az egészségügyi mérnöki hivatal. Mindenki tudja, hogy e hivatal közegeivel a főmérnök mindig ellentétben volt. Valóságos küzdelmet folytatott, hogy azoknak a véleménye vagy az ő helyismerettel kapcsolatos szakvéleménye vétesék-e figyelembe. Ez az ellentét nagyon is ki-

élesedett. Városszerte beszélnek, hogy itt volt a hivatali ellenőrzésre kiküldött szakembere, ezzel tárgyalt Révi s amit mondott és irt, ahhoz az adatokat tőle szerezte s minden dologról tőle értesült. Bizonyosan tudja pedig, hogy a belügyminiszter mástól nem kérhet és nem kér szakvéleményt, mint az egészségügyi mérnöki osztálytól. Ezenkívül a hírlapi cikkekben és főszoalásokon az a vád és gyanúsítás vonul végig, hogy visszaélések történtek, amelyeknél a főmérnök befolyása van jelen. Az döntendő el tehát, hogy a főmérnök a város megkárosításának célzatával összejátszott-e a vállalkozókkal bagy nem. A főmérnök ezzel szemben rögtön azzal védekezett, hogy ő mindenben az egészségügyi mérnöki hivatal tervei szerint járt el, keze kötve volt, ez a mérnöki hivatal készítette a terveket, mintegy erre hárítja a felelősséget. Képtelenségnek tartja tehát arra a kérdésre az egészségügyi mérnöki hivatal véleményét megkérdezni. Ugy látja jónak, hogy előbb szerezze be a szükséges iratokat, azután is határozhat a bizottság a szakértők felett. Ő maga részéről a Magyar Mérnök és Építész egyesületet ajánlja, mert ez egyesület tagjainak gyakorlati tudása is van, míg az egyetemi tanárok csak teoretikus tudással bírnak. Végül megjegyzi, hogy ez a dolog már rákfenéje Debrecennek, mert már torkig van mindenki a folytonos gyanúsításokkal. — Ha követelt el valaki bünt, azért szenvedjen megtorlást, ha pedig ártatlan, ne gázoljanak a becsületében. Ezért fontosnak tartja az ügy mielőbbi befejezését.

Szilágyi Imre rámutatott arra, hogy itt csak eljárás kérdéstről van szó. A blügyminiszteről szakértőt kérni nem lehet, mert a belügyminiszter bíró lesz ebben az ügyben. — Precizirozni kell a kérdéseket is, amelyeket a szakértőkhöz intézni akarnak. Azt tartja helyesnek, ha beszerzik az iratokat, kiadják a vizsgáló bizottságnak, hogy precizirozza a vádanyagot, tegyen előterjesztést a szövegezett kérdésekkel s akkor a közigazgatási bizottság fog majd dönteni a szakértők személyét illetőleg.

Latánovits Mihály műszaki tanácsos még megjegyzi a vitához, hogy az egészségügyi mérnöki hivatal nem is mondhat véleményt, mert már erősen állást foglalt.

Domahidy Elemér főispán, Kovács József polgármester szavai után Tüdös János dr. hozzájárul a főispán indítványához s a kérdések megszövegezésére vonatkozóan azt mondja, hogy a vizsgáló bizottság megszövegezett kérdéseit a főügyésznek adják ki még esetleges kiegészítés végett.

Magoss György dr. kijelenti, hogy az ő szerepe csak ott kezdődik, ahol azt számára a törvény megszabja. És így másként nem nyilatkozhatik s őt előbb a vizsgáló bizottság meg nem hallgathatja. A szakértőkre vonatkozóan kijelenti, hogy szakértő egy egész testület nem lehet, de nem lehet a belügyminiszter szakértője sem.

Domahidy Elemér főispán megjegyzi még, hogy a belügyminiszter a szakértő kijelölése iránt fölterjesztendő kértést nem is teljesítené.

A bizottság végül abban állapodott meg, amit a főügyész eredetileg javasolt, hogy az iratok beszerzése után a vizsgáló bizottságnak adják vissza az ügyet, a feleknek meghallgatása én precizirozott előterjesztés megtétele végett.

IRODALOM

A Csokonai Kör drámai pályázata. A napokban dől el a Csokonai-körnek azon drámai pályázata, amelyet a Telegdi-Kovács László színműirodalmi alapítványból hirdetett. A bíráló bizottság, amelynek tagjai: Szávay Gyula, Sárváry Lőrinc, Thury Elemér és Kardos Albert, már elkészült a maga munkájával és most már csak a választásnak kell jóvá hagynia a bírálói jelentést. Ugy halljuk, hogy a bíráló bizottság több figyelemre méltó pályaművet talált, amelyek közül egyet jutalomban is óhajt részesíteni.

Időlopás tisztól kettőig

A képviselőház ülése.

A jegyzőkönyv hitelesítésén, a kérdés föltevésén lopták el ma az időt a derék „nemzeti hősök“, amikor pedig már kifogytak mindenből, mert csödtöt is mondott majdnem a küzdelem, akkor hirtelen akadt egy leleményes férfi, Eitner Zsigmond, aki kitalált hamarjába egy új trükköt: mentelmi bejelentéseket tett. És sikerült végre elérni a két órát s ekkor a „nemzeti hősök“ lejárt a tanácskozássra szánt idő kiáltással siettek ki a képviselőházból.

A mai képviselőházi ülésről fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

Návay Lajos elnök fél 11 órakor nyitja meg az ülést.

A jegyzőkönyv felolvasása után

Komédia a jegyzőkönyv körül.

Kun Béla szólal fel. A jegyzőkönyvben nyoma sincs annak, hogy szóló és még néhány képviselő tegnap fel akart szólalni a jegyzőkönyv hitelesítésénél, miért is indítványozza, hogy a jegyzőkönyvbe pótlólag vétessék be az, hogy több képviselő nem élhetett a szavával, mivel az elnök nem hivta fel szólásra ezeket a képviselőket.

Beöthy Pál alelnök reflektálva Kun kijelentésére, azt mondja, hogy a kérdéses időben ő elnökölt s az illető képviselők elállottak a szólás jogától.

Kovács Gyula indítványt nyújt be: vétessék be a jegyzőkönyvbe az is, hogy a jegyzőkönyv hitelesítése a tanácskozássra szánt idő letelte után hitelesítették s akkor is több felszólaló volt még feliratkozva, akik azonban a szólás jogától elúttettek.

Szabó János (munkapárti) kéri a Házat, hogy a jegyzőkönyvet eredeti formájában fogadja el. (Helyeslés a jobboldalon.)

Ábrahám Dezső kéri az elnököt, hogy a kérdéseket úgy tegye föl szavazásra, hogy a Ház valamennyi tagja kivehesse részét véleményének nyilvánításától. Indítványozza, hogy a benyújtott két módosítvány külön-külön tétessék föl szavazásra.

A kérdések feltevése.

Návay Lajos elnök elismeri, hogy a jegyzőkönyvhöz benyújtott módosítások s ezeknek a szavazásra való külön-külön való feltétele teljesen házszabályszerű, csupán az a kérdés, vajon helyes-e, célszerű-e a kérdéseknek ilyen forciozása s nem e volna helyesebb egyszerűen feltenni a kérdéseket a szavazásra. Hosszasan magyarázza ezután a kérdések feltevéseinek többféle módoszatait.

Bakonyi Samu Ábrahám Dezső benyújtott módosítványát fogadja el.

Polónyi Dezső úgy látja, hogy az ellenzék és Návay elnök között bizonyos közleledés mutatkozik és pedig az ellenzék javára. Ha az ellenzék a jegyzőkönyv hiányosságának pótlására módosításokat tesz, ez ellen kifogás okszerűen nem tehető. Kéri az elnököt, hogy a kérdéseket külön tegye fel szavazásra.

Lovász Márton, majd Kovács Gyula szólal fel a kérdés feltevésehez. Adjon neki az elnök, aki a módosítást nyújtotta be alkalmat, hogy a mások ellenindítványával szemben jogait gyakorolhassa.

Vertán Endre kéri az elnököt, nyugtassa meg az ő lelkiismeretét, (Derültség.) hogy a benyújtott módosításokra hogyan adják le szavazatukat, ha azok nem külön-külön lesznek feltéve szavazásra.

Batthyány Tivadar gróf: A házszabályok igazi magyarázata csak az lehet, hogy a módosításokra egyenként kell a szavazást megejteni.

Egry Béla, Bikády Antal és Ráth Endre szólaltak fel ezután a kérdés feltevésehez.

Féltizenegytől fél kettőig folyt a kérdés feltevésehez a vita. Félkettőkör kifogytak a Justh-párt rögtönzői s az elnök elrerdelte a szavazást. Mielőtt azonban ezt megejthették volna, öt perc szünetet kért és kapott az ellenzék.

Szünet után hitelesítették a jegyzőkönyvet.

Egy új trükk.

Fittner Zsigmond két mentelmi bejelentést tett. Egyik az, hogy a tegnapi ülésen Tisza István gróf Polonyi Gézára rákiáltott: — Üljön le.

A másik az, hogy ez esetért Beöthy Pál alelnök, aki ez esetben elnökölt nem utasította rendre Tisza István grófot. (Derültség a baloldalon.)

Návay Lajos elnök: Kérem a Házat, kívánja-e, hogy e súlyos ügyben... (Derültség a jobboldalon.) e súlyos ügyben a mentelmi bizottság 3 nap alatt jelentést tegyen.

Hock János személyes kérdésben kérészt és kijelenti, hogy a Hantos—Podmaniczky-ügyben ő nem informálta Podmaniczkyt s így nem is kérhette becsületszavát senkinek sem, hogy nem fog szólni.

A napirend megállapítása után az ülés két órákor véget ért.

Horváth István meghalt

Egy törvényszéki bíró tragikus halála.

Egy életerős, fizikailag is imponáló, vas-szervezetű ember rogyott össze tegnap, hogy a kezéből a dermesztő halál kivehesse a fegyvert, amellyel a társadalmi rendet megvédeni segített. Horváth István debreceni királyi törvényszéki bíró fejezte be pályafutását a legtragikusabb módon, pár pillanat alatt, a mikor a szív, ez a makrancos zsarnok, megszünt működni s az emberi szervezet gépezetétől az energiát elvonta.

Horváth István, aki hatalmas munkabíró ember volt, az utóbbi napokban kissé gyengélkedett. Pár nap óta lakásán végezte írásbeli teendőit, tegnap pedig üdülés céljából Fehérgyarmatra utazott, ahol fiúvére, Horváth Jenő földbirtokos lakik, kinek birtokán akarta kipihenni az örlő munka által szenvedett ideges fáradalmakat. Ki sem gyanithatta volna, aki még tegnap evvel az atléta természetű emberrel találkozott, hogy most fogja megtenni utolsó útját. Érthető volt a megdöbbenés, melyet mai tragikus halálának híre a törvényeseken keltett. Tizenegy óra tájban érkezett Kulín Imre törvényszéki elnök címére Fehérgyarmatról a távirati jelentés, mely Horváth István halálhírét közölte. Horváth Jenő földbirtokos közölte ebben az elnökséggel a szomorú esetet:

Fivérem, Horváth István törvényszéki bíró ma reggel hirtelen rosszul lett és meghalt.

A szomorú eset híre pillanat alatt futotta be az igazságügyi palota folyosóit s a közszeregetben álló bíró kartársai mély részvétellel és megilletődéssel tárgyalták az élete délen álló, puritán jellemű és általánosan becsült bíró elhunytát. A palota ormára azonnal kitűzték a fekete lobogót s az elnökség intézkedett, hogy a bírói kar az őt ért veszteség fölött megilletődéssel adion kifejezést részvételének.

Horváth István Kölcse, Szatmármegyében született. Jogi képzettségének megszerzése után 1890-ben a beregszászi kir. törvényszékhez került, mint diitalan joggyakorló s 1895-ben Aknarahóra nevezték ki kir. albirónak. Itt egész 1900-ig működött, amikor a debreceni kir. törvényszékhez került s öt éven át alügyészkedett. 1905-ben Kolozsvárra bírónak nevezték ki, honnan a következő évben ugyanily minőségben visszakerült a debreceni törvényszékhez. Itt a büntető tanácsban foglalt helyet s nagy munkabírása, egyenes jelleme és páratlan ügyszere-tete folytán kartársai becsülését és szeretetét kivívta.

Pár nap előtt rosszullétről panaszkodott s tegnap szabadságra ment Fehérgyarmaton lakó bátyjához. Itt érte a tragikus vég, mely elszakította családjától, felesége és két kis árvája gyászolja a 45 éves embert.

Haláláról a debreceni királyi törvényszék a következő gyászjelentést adta ki:

A debreceni királyi törvényszék, járásbíró-ság és ügyészség tagjai mély fájdalommal tudatják, hogy nagyrabecsült és szeretett kar társuk, Horváth István királyi törvényszéki bíró 45 éves korában folyó hó 5-én elhunyt.

Debrecen, 1912. március 5.

A hajduböszörményi dráma

Kiss Gyulánét szabadlára helyezik.

Pár nap előtt hírt adtunk arról a fordulatról, amely a hajduböszörményi dráma során váratlanul következett be. A vizsgálat során ugyanis kitűnt, hogy Kiss Gyuláné nemcsak gyilkossági szándék nélkül vette kezébe a fegyvert, mely férje: Kiss Gyula homlokába lőtte a golyót, de alapos lelki okok miatt éppen saját maga ellen akarta fordítani azt. Az asszony ugyanis, aki kilenc év alatt öt gyermeket hozott a világra s ma is várandós állapotban van, az a kétség kínozza, vajjon eltudják-e majd tartani és felnevelni ezt az egyre növekedő családot abból a csekély vagyomból, amely már ma is nehezen hozza meg a szükséges jövedelmet. Sokszor panaszkodott emiatt ismerőseinek, szomszédainak s napról-napra bizonytalanabbnak látta a helyzetet. Így érlelődött aztán meg benne az öngyilkosság gondolata.

A szomorú éjszakán kivette férje revolverét s a villanylámpa beszűrődő világánál babrálni kezdte azt. Miután fegyver még soha sem volt a kezében, azt helyesen kezelni nem tudta, a ravasz megrándult s a tragikus lövés férje homlokába furódott. Pár nap múlva aztán Kissné vizsgálati fogságba helyezték s a törvényszék részére Farkas Ignác drt rendelte ki védőül. A védő aztán a napokban, a férj Kiss Gyula óhajára, aki a feleségét szintén ártatlannak tartja, kérelmet terjesztett a debreceni kir. törvényszék elé, hogy 3000 korona biztosíték ellenében bocsássák szabadon a fogva tartott asszonyt.

A vádtanács ennek a kérelemnek helyt is adott, csupán a biztosítéki összeget emelte fel 5000 koronára. Ezt a végzést a királyi ügyészség felfolyamodta a debreceni kir. ítélőtábla Dicsőffy Sándor előadó bíró referálása után ma kimondta, hogy a vádtanács határozatát helybenhagyja s Kiss Gyulánét 5000 korona biztosíték ellenében szabadon bocsátja.

A határozatot a védő még a délelőtt közölte az asszonynyal, aki sirva fakadt s pillanatig nem tudott szóhoz jutni.

— Drága gyermekeim! — zokogta aztán, mikor lélekjelenléte visszatért — hát megláthatom őket és az én jó férjemet, aki tudom, nem tarthat engem bűnösnek!

Megnyugtatták, most már viselje magát nyugodtan, pár nap alatt kimehet a börtön falai közül.

— Hát nem most mindjárt eresztenek el? esett kétségbe a rab asszony. Hiszen akkor én megőrülök ez alatt a várakozás alatt. És újra zokogásba fult a lelke. Alig lehetett csillapítani.

Az iratok ugyanis még előbb leírva visszakerülnek a törvényszékre, ahol a vádtanács fogja kihirdetni a határozatot. Ebbe pedig beletelik pár nap s addig Kissné még az ügyészség foglya marad.

Kiss Gyula már teljesen tul van a veszélyen, fenn jár a szobájában, a felesége

szabadlára helyezéséről azonban még nincsen tudomása, azt csak holnap fogja vele közölni a védelem és pedig oly formában, hogy a várható izgalom ne idézzen elő nála váratlan komplikációkat.

Színház és Művészet

A heti műsor.

SZERDA: Délután A falu rossza, népszínmű. Ifjúsági előadás. Este: Leányvásár, operett. (A bérlet.)

CSÖTÖRTÖK: Leányvásár, operett. (B bérlet.)

PÉNTEK: Leányvásár, operett. (C bérlet.)

SZOMBAT: Leányvásár, operett. (A bérlet.)

VASÁRNAP: Délután A rabló lovag, színmű. Este Csókon szerzett véglegény, énekes vigiáték. (Kis bérlet.)

A meztelen táncosnő

Villány kisasszony Debrecenben.

Pár év előtt a világsajtót szenzációs hír járta be. Egy ember szerelmes lett egy szoborba s valósággal beleőrült. A Lionardo da Vinci *Monna Lisa* című festményének eltűnése alkalmával is valószínűnek látszott, hogy egy rajongó követthette el a lopást, aki a művész modelljébe volt szerelmes. Olvan jelenségek ezek, melyek azt az ismert tételt bizonyítják, hogy az idomok megelevenítésében, mozgásában a művészet ereje érvényesül, csupán teremtő lélekre van szükség annak beállításánál. Ez a felfogás szülte a beérhetetlen görög és latin művészetet s a szobrászatot ma is ez dominálja. Csupán a tánc, ez az izmokkal és figurákkal megnyilvánuló eleven szobrászművészt maradt érzéketlen a felfogás iránt, mely évszázados konzervatívizmusa temetkezve, nem akarta észrevenni azt a hatalmas erőt, ami az emberi test meztelenségében nyilvánul. Az Opraházak intendánsai százezreket áldoztak, hogy eltakarják azt a legtökéletesebb mozgást, mely egy meztelen test helyzetváltozásai közt végbemeleg.

Míg pár évvel ezelőtt neves szobrász és festőművészek akciót indítottak a meztelenség kultuszára s hiába forgatta szemét a jezsuita klérus, mormogott az elagott Akadémia, helyet kapott a művészetek galériájában az *emberi test izmainak* érvényesülése is. Ebből az időből datálódik annak a pár forradalmárnak a fellépte, akik levett saruval, meztelen mellel és karokkal álltak a porondra, hogy a meztelenségnek legsajátosabb otthonában: a *balettben* szerezzenek létjogosultságot. Emlékezzünk, hogy szízzent fel erre a „merénylet”-re a konzervatív udvari morál s az ultramontán szolgálhad. A pétervári udvari színház első balletmesterét elcsapták, mert tetőtől talpig *trikóban* jelent meg a színpadon s a párisi operaház első táncosnőit nyugalomba helyezték, mert egy görög mithoszban nem viselt trikót. Azóta már Pétervárt hozsannával üdvözlik Miss Mari *Duncant*, a párisi balettben pedig ép az elmúlt évben törölték el a *testszin trikót*.

A meztelenség táborára azóta megnövekedett s bizony sok sarlatán él vissza a szerzett szabadsággal. Mert a meztelenség csak akkor megnyugtató és szép, ha művészlélek veti le a leplet s alkotja meg az élő szobrot. Amint azt Adorée-Via *Villany* kisasszony, a debreceni Bonbonniere legközelebbi vendége világszerte abszolút művészettel produkálja. Nála a meztelenség nem *cél*, s az izom csak *eszköz*. Ez a magyar származású táncművész olyan artisztikus vonalakkal dolgozik, hogy valóságos iskolája az ő tánca az anatómiának és szobrászművészetnek. — Természetes, hogy Golgotháját ő sem kerülhette el s például a bajor fővárosban, Münchenben, be is tiltották produkcióit. Akkor a világsajtót járta be a hír s a müncheni

művészvilág legkiválóbb mesterei adták ki az alábbi tiltakozó sorokat:

München, 1911. november 20.

Alulírottak energikusan tiltakozunk a müncheni rendőrség eljárása ellen, amely Andorée-Via Villany kisasszonynak a müncheni Vigszínházban, meghívott közönség előtt, szombaton, e hó 18-án tartott harmadik előadását megszakította és a kisasszonyt a színpadról a rendőrség börtönébe hurcolta.

Kijelentjük, hogy ez az eljárási egyenes sérelmes azokra, akiktől a rendőrség megvonta az alkalmat egy emberi testnek ilyen páratlanul szép mozgásait látni, megfigyelni és tanulmányozni. A művészeltek elleni egyenes merénylet ez, akiknek az előadás az emberi test szépségének megnyilvánulásait tárja fel.

Alulírott Villany kisasszony mozgásaiiban és táncaiban nem holmi érzéki izgalmaikat látunk: a táncosnő ugyanazt a hatást tette, mint egy megelevenedett görög szobor, amely szobornak a szépsége azonban a rendőrséget — ugylátszik — felháborították.

Ez ellen és az egész rendőrségi eljárás ellen egyértelműleg tiltakoznak az alulírottak.

Barth C. G. tanár, Becker-Gundahl Károly tanár, Belm Frigyes tanár, Dasio Lajos szobrász-művész, Diemer Zeno tanár, Langheinrich Ferenc, a „Jugend“ szerkesztője, Samberger Leo tanár, Schwurgerle János szobrász-művész, Strobentz Frigyes tanár, Urlan Herman tanár stb. stb. (mintegy 200 aláíró.)

Ezek a nevek és a tiltakozás arányai talán elég bizonyíték arra, hogy Villany kisasszony produkciói *nem frivolitás, hanem művészet.*

Villany kisasszony e hó 9—10-én lesz vendége a Bonbonniereknek s felemelt helyárak mellett fog fellépni.

Ijúsági előadás. Holnap szerdán délután 3 órai kezdettel rendkívül mérsékelt helyárakkal ijúsági előadás lesz a színházban. Színe kerül Tóth Edének kiváló népszínműve, „A falu rosza“, melyben Beleznay Margit, Császár Kamilla, Guthy Sári, Békessi, Kassai, Székely, Szilágyi, Kelemen játszanak vezető szerepeket. Páholylés és támlásszék 70 fill., állóhely 50 fill., deákálló 30 fill., karzat első sor 30 fill., karzat többi sor 20 fillér.

Vasárnap délután mérsékelt helyárakkal a „Csitri“ című vígjáték kerül színre. Jegyek ez előadásra a színházi pénztárnál előre válthatók.

A Bonbonniere márciusi új műsora. Városszerte beszéd tárgyát képezi, hogy a Bonbonniere új műsora milyen sikerülten van összeállítva, s így nem csoda, ha az előadások naponta zsufolt házak előtt folynak le. A két Benedetti egy félórán át mulattatja a közönséget különféle mókáikkal. Les Karabin's akrobatikus átváltozó táncosok elsőrendűek e téren. Bella Marion egy csalogánydallal arat estéknént nagy sikert. Geiger Irma kitűnő énekesnő és táncosnő is szintén kiveszi részét az est sikeréből. A három komikus pedig: Zsoltoványi, Radó és Ujvári úgy soloban, mint a Szilassy Etellel előadott darabban emelik a hangulatot; különösen a darab keretében Szilassy Etel által cigány zene mellett előadott „tu stepp“ dálnak van nagy sikere. Szombat és vasárnap 9. és 10-én van a szenzációs hírű klasszikus meztelen táncosnő Dorée-Via-Villany fellépte. Már nagyon sok előjegyzés van eddig is mind két estére s mindenki saját érdekében igyekezzék Antalffy könyvkereskedésében egyet megvásárolni. A helyárak nagyon mérsékeltlen felemeltek s így mindenki könnyen megnézheti a világhírű művésznő mutatványait.

Az egyeki párbérszedés

Végrehajtás karhatalommal.

A hajdumegyei Egyek község lakosságának nyugalmát megint fölzavarta a párbérszedés ügye, amely most esztendeje annyi bonyodalomra adott okot. Mint tudósítónk jelenti, Egyeken most karhatalommal folyik a párbérszedés. A római katolikus plébános javadalma 240 hold föld, mit ha bérbe ad, bármikor megkapja érte a 12.000 koronát, ehhez járul még a majd 6 ezer lélek után járó stóla-jövedelem és sok egyéb járandóság, összjövedelem: 14—15 ezer koronára tehető. A kántortartó föld- és egyéb jövedelme 4000 koronát, a harangozóé 1300 koronát képvisel. Mindezek dacára adóznak nekik a hiveik párbérrel is, még pedig páronként 14 korona 32 fillérrel. Ebből a pap 8 korona 30 fillért, a kántor 4 korona 15 fillért, és a harangozó 1 korona 87 fillért kap. Tekintettel arra, hogy 1200 párbérfizető pár van, igen tekintélyes összeghez jutnak e címen is az egyházi alkalmazottak, sok azoknak a papoknak és tanítóknak száma, kiknek fizetése meg sem közelíti az e címen kapott összegeket.

Miután Egyeken január 1-ig nem fizették be a hivek közül sokan a párbért, hét-ezer korona hátralék maradt a múlt évről, ennek behajtására a debreceni, vagyis a központi járás főszolgabírája csendőri karhatalmat vezényelt ki. A végrehajtást három csendőr, a végrehajtó, két községi esküdt és a kis bíró intézi, ezt a menetet befejezi a zálogtárgyakat hordó kocsis és egy fogdmeg, a ki a zálogtárgyakat a kocsira viszi. Sok helyt ellentállásra is talál a végrehajtó hatalom, mert bizony nem minden szegény embernek van keze ügyében 14 korona, amihez még három korona végrehajtási díj is jár. Így aztán bőven akadnak a lefoglalt és a község házára szállított tárgyak közt: buza, tengeri, zsákok, oldalszalonna, ruhák, borjú, vagy csikó.

Rendzavarás eddig nem volt, a múlt évben ilyen alkalommal a pap ablakait kövekkel bezúrták, sőt három évvel ezelőtt csendőri karhatalmat kért a pap és csendőri asszisztenciával végezhette csak el a funkciót.

A pap felajánlotta a községi képviselőtestületnek a párbérnek a megváltását olyanformán, fizessen a községi pénztár évenként a pap, a kántor és a harangozónak 8000 koronát, ebből a pap 4800 koronát magának, 2000 koronát a kántornak és 1200 koronát a harangozónak szánt. A 8000 korona az 1200 római katolikus párra egyformán osztatnék szét. A községi képviselőtestület ebbe nem akar belemenni, mert a kormány, ugymond, már megígérte, hogy a párbér ügyét rendezni fogja.

MULATSÁG.

A vendéglősök és kávéosok kabaréval összekötött táncmulatsága fényes sikerűnek ígérkezik. Ottó Sándorné, Márkus Jenőné és Németh Nándorné védnöknek a megjelent hölgyeket kedves meglepetésben részesítik. Tegnap Márkus Jenőné művész-zsurt adott a Dréher virágtermében, melyen megállapították a végleges kabaré műsort. A konferencier Déry Alfrédné lesz, akinek ez lesz első nyilvános szereplése. Borbély Lili, Beleznay Margit és Mártonfalvyné, T. Erzsébet pompás számokkal, Császár Kamilla mókás

szavalattal, Székely Gyula és Solti Ernő énekszámokkal, Máthé Gyula táncszámmal vesznek részt a műsorban. A többi számokat Sziklai Benő (tánc komikus), Lévy Farkas, Vas Feri, Farkas Pál, Siesters Astrellas angol ének- és táncos látják el. Zongoraszámmal Mártonfalvy György és Pattat Leo szerepelnek. A kabaré március 7-én, csütörtökön lesz a Bika-szálloda dísztermében.

HIREK

A debreceni Tábla elnöki titkára. A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy az igazságügyminiszter Pavletits Béla máramarosszigeti kir. törvényszéki bírót a debreceni kir. ítélőtáblához elnöki titkárá nevezte ki. Pavletits Béla neve nem ismeretlen a debreceni jogász-társadalom előtt; az új táblai elnöki titkár ugyanis mintegy tíz évvel ezelőtt került el Debrecenből, ahol a kir. írásbíróskáron mint albiró működött s ebben a minőségben tanúsított kiváló képzettsége folytán általános becsülésnek örvendett.

Debrecen adóforgalma. Ternovszky Alajos kir. pénzügyigazgató Debrecen város februári adózási viszonyairól a közigazgatási bizottság mai ülésén a következőket jelentette: befolyt állami adóban 349.631 korona 83 fillér, hadmentességi díjban 3528 korona 92 fillér, bélyegjövendékben 72409 korona 80 fillér, jogilletékben 151101 korona 42 fillér, díjjövendékben 1735 korona 11 fillér, dohányjövendékben az egész város fogyasztását beleértve 144718 korona 98 fillér, határvámjövendékben 30418 korona 13 fillér, fogyasztási és italdobban 27085 korona 42 fillér. Fizetési halasztást 53 esetben, házadómentességet 2 esetben adtak.

Bőjti istentisztelet. Az ág. hitv. ev. templomban szerdán délután 3 órakor bőjti istentisztelet lesz.

Burián báró budapesti lakos. Burián István báró volt közös pénzügyminiszter nemcsak a hivatalának, hanem azzal együtt régi lakóhelyének is bucsút mondott és ott hagyta Béceset. A lemondását követő harmadik napon már Budapesten volt — lakást keresni s ezt a nagyon is polgári robotot a kegyelmes ur személyesen rótta le. A volt közös pénzügyminiszter Várady László dr. VIII. kerületi rendőrorvos Stefánia-ut 18. sz. házában, a Pöldtani intézet mellett vett ki nyolc szobás lakást a ház földszintjén, amelyet valószínűleg e hónap 15-én, vagy a hónap végén foglal el. Hogy az információ teljes legyen, föl kell jegyeznünk azt is, hogy Burián báró 5600 korona bért fog fizetni.

Merénylet báró Rothschild Lipót ellen. Londonból táviratozzák: Az a revolveres merénylő, aki tegnap délután 5 órakor a Smithings-Laneon négyszer lőtt Rothschild Lipót báróra, valószínűleg örült. A rendőrségen olyan gyanusan viselkedett, hogy átvitték a megfigyelő kórházba. Még azt sem lehetett megállapítani, hogy mi a neve és foglalkozása. Szentanuk beszéltek, és a báró úgy adja elő a dolgot, hogy mikor kijött bankházából, amely a Swithings-Laneon van és éppen be akart szállani automobiljába, elébe ugrott egy férfi s egész közelről többször lőtt. A golyók nem találták Rothschild bárót, három közülök az automobil bádofaláról visszapatant, egy negyedik pedig leterítette Werk rendőrbiztos, aki az utca másik sarkáról rohant a merénylőt lefogni. Nagy néptömeg gyűlt össze s rokonszenves tüntetést rögtönzött az öreg báró mellett, a kit besegítettek gépkocsijába.

Rendőri statisztika. A közigazgatási bizottság mai ülésén a polgármester jelentés egyik részleteként bejelentette a főjegyző, hogy februárban a rendőrség letartóztatott 187 egyént, ezek közül erőszakos nemi közönsélsért 1, leánykerítésért 1, lopásért 7 egyént. A városból kitoloncoltatott és kitartóztatott 94 egyént. A rendőrség mint iparhatóság kiadott 54 iparigazolványt és 160 munkakönyvet.

— **De mozzalmi** ros köziga tott ülésén népmozgal főorvos a egészségüg a halálozá gályos bet dult vörhe járványos csoló torok vörheny és fusz a vár során tiszt rek árusita köztisztas san befoly tornák eld A Pacsirta módon tis giszokkal tették s on tette a sz sek száma halt 75 fi, 120, házasa ban ápolta

— **Sz rom előad lpartestül Szabó Má előadását gia főbb lata a köv ligethynek mitásai. A a földren A földren A legfontó kés, ezek rengesek rengési te hívjuk a órakora rantó ny. A Vá utca) este városi tes men zene keretében gorán b zongoram Kivánatos jelenjen r dekes m**

— **A ban alig rom-negy sok és nines vár okozna a csiközlek ember ni legkritkáb az utat f hajtógigaz köteles u szabta di már ott esik. Am orvossal legénye kétfogatu mert nek Így aztán hivatalos hanem g külvárosi venni. Ig a rendő megbizha ványok k**

— **A kásos ha bizottság Debrecen volt köz honvédsé elszállásc főtiszt, a ezredből 22 en**

— **Debrecen közegészségügye és népmozgalmi adatai februárban.** Debrecen város közigazgatási bizottsága ma délután tartott ülésén a február havi közegészségügyi és népmozgalmi állapotokról **Tüdős Kálmán** dr. főorvos a következő jelentést tette: A közegészségügyi állapotok javultak, amennyiben a halálozások 171 száma 138-ra apadt. A ragályos betegségek száma emelkedett. Előfordult vörheny 25, kanyaró 1, szamárhurut 9, járványos fültőmirigylob 3, trachoma 2, roncóló toroklob 4 esetben, halállal végződött 3 vörheny és 1 roncóló toroklob betegedés. Tifusz a városban nem volt. A piacvizsgálatok során tisztaság hiánya és romlott élelmiszerek árusítása miatt több följelentést tettek. A köztisztaságot az utcákon több helyen károsan befolyásolta az ujonnan lefektetett csatornák eldugulása és számos földbeomlás. — A Pacsirta-utcában az eldugult csatornát oly módon tisztították, hogy a benne levő friss piszokkal kevert tartalmat az utcákra terítették s onnan vitték tovább, a rendőrség megtette a szükséges intézkedéseket. A születések száma volt februárban fi 136, nő 122, elhalt 75 fi, 63 nő, a természetes szaporodás 120, házasságot kötött 84 pár. A kórházban ápoltak 425 beteget.

— **Szabad Iskola.** Holnap szerdán három előadás lesz a Szabad Iskolában. Az Ipartestület dísztermében este 6 órakor dr. Szabó Márton ref. főgimn. tanár folytatja előadását „A fizikai földrajz és a meteorológia főbb kérdéseiről.” Ezen előadás vázlatát a következő: Lord Kelvinnek és Kövesligethynek a Föld korára vonatkozó számításai. A kihűlési processus. A vulkanizmus a földrengés; a rengési fészkek, epicentrum. A földrengési kutatások és megfigyelések. A legfontosabb földrengési jelenségek; a lökés, ezek száma, ereje, az utórengések, a rengések erősségi fokozatai. Nevezetesebb rengési területek. Az érdekes előadásra felhívjuk a közönség figyelmét. — Este fél 8 órakor a Kollégium épületében az eszperantó nyelvtanfolyam tovább folytatódik.

A Városi Zenede dísztermében (Kossuth utca) este 8 óráig 9 óráig **Tüdős Kálmán** dr. városi tiszt főorvos Beethoven zenéje címen zeneesztétikai előadást tart, melynek keretében Beethoven megfelelő műveit zongorán bemutatja **W. Hammerstedt** János zongoraművész, a debreceni Zenede tanára. Kívánatos, hogy minél nagyobb számmal jelenjen meg a zeneélvező közönség az érdekes művészi estélyen.

— **A debreceni fiákeres.** Ebben a városban alig van nap, hogy a rendőrséghez három-négy feljelentés ne érkezék a konfliktusok és a fiákeresek ellen. Elmondhatjuk, nincs város, melynek annyi kellemetlenséget okozna a helyi közlekedést lebonyolító kocsiközlekedése, mint Debrecennek. Ha az ember nincs rá kényszerítve, bizony csak a legtrikább esetben határozza el magát, hogy az utat fiákeren tegye meg, mert az itteni hajtóigazolvánnyal ellátott egyének sem a köteles udvariasság, sem az előirt tarifák szabta díjtételt nem tartják be. Sőt újabb már ott teszik le az embert, ahol nekik jól esik. Amint az **Balkányi Ede** dr. városi főorvossal megesett, akit a felfogadott hajtólegény egyszerre csak leszállított a 15. sz. kétfogaturól azzal, hogy tovább nem viszi, mert neki most más fuvar kell teljesítenie. Így aztán a brutális kocsis eljárása folytán hivatalos kiküldetését sem tudta teljesíteni, hanem gyalogszerrel volt kénytelen egyik külvárosi utcából befáradni és új fuvarost venni. Igazán, itt lenne már az ideje, hogy a rendőrség kissé ráncbaszedné ezeket a megbízhatatlan elemeket s a hajtási igazolványok kiadása körül óvatosabban járjon el.

— **A katonai létszám februárban.** A szociális havi jelentések közt a közigazgatási bizottság mai ülésén tudomásul vette, hogy Debrecenben február hóban a katonai létszám volt közös hadseregbeli 1267 ember, 458 ló, honvédségbeli 1261 ember, 547 ló. Átkelőként elszállásoltatott 2 tábornok, 7 törzstiszt, 10 főosztály, a salétrom laktanyában a 7. huszárezredből 65 ember, 65 ló, a honvédseregéből 22 ember, 22 ló.

— **A fiatalok debreceni felügyelő hatósága** vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta évi teljes ülését a városháza könyvtárszobájában **Domahidy Elemér** főispán, hatósági elnök vezetése alatt. **Csiky Lajos** hatósági titkár terjesztette elő az elmúlt évi munkájáról szóló részletes jelentését, mint járt kint **Kazinczy Gábor** helyi elnökkel Szatmárnémetiben, Máramaroszigeten, Zilahon és Nagykárolyban az ottani hatósági tagok felesketése s ugy helyi elnök által, mint általa tartott beszédek, felolvasások után a patronázs-eszme terjesztése céljából. Beszámolt a hatóságnak az igazságügy-miniszteriummal, a különböző hatóságokkal, gyermekvédelmi intézményekkel való sokszoros összeköttetéséről, arról a munkáról, mellyel kir. it. táblánk területén patronázs-egyesületeket akar létesíteni. A gyűlés örömmel vette tudomásul a buzgó tevékenységről szóló jelentést. Majd **Gáthy Bálint** kir. ügyész, hatósági tanácselnök terjesztett elő több, a gyermekvédelem ügyével kapcsolatos indítványt, amelyeket a gyűlés elfogadott s propagáltatni rendelt.

— **Vidéki hírlapírók tanulmányuti ösztöndíja.** A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége elnökségének közbenjárására **Zichy János** gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter — **Szávay Gyula** elnökhöz intézett leiratában — az 1912. évre 2000 koronás utazási segélyt engedélyezett a Szövetségnek, azon meghagyással, hogy ezen összegből egy vagy több újságírónak, aki külföldi tanulmányutra akar menni, az ut céljának terjedelmének és a kérvényező vagyoni helyzetének figyelembe vétele mellett ösztöndíjat utalványozzon. A V. H. O. Sz. elnöksége március 15-iki ülésében fog a pályázat kihirdetéséről gondoskodni.

— **Lelkészbeiktatás Hajduböszörményben.** Jelentik: A **Baltazár Dezső** dr. helyébe megválasztott új lelkész **Marjai Péter** esperes fogadtatására és beiktatására, amely e hó 10-én lesz, nagyban készülődik a hajduböszörményi egyház és a társadalom. Az új lelkészt a presbyterium **Bélteky Lajos** vezetésével fogadja a pályaudvaron s nagy fényvel kíséri be a templomba, ahol a beiktatás történni fog. A beiktatási ünnepélyre meghívták **Baltazár Dezső** dr. püspököt, **Kiss Ferenc** esperest és **Kovács Gyula** alispánt, az egyházmegye főgondnokát is.

— **Az angol bányásztrájk.** London március 5. Liverpoolból jelentik: Jól értesült forrásból vett hírek szerint a holnap Londonban ülésező szállító szövetség ki fogja jelenteni, hogyha katonaságot vesznek igénybe a szénbányák, illetve a szénzállító vonatok védelmére, akkor segítségére megy a bányamunkás szövetségnek és az egész ország szállító munkásait csatasorba állítja.

London, március 5. A szegényebb városrészekben az élelmiszerek ára emelkedik. Valószínűnek tartják a kenyér árának küszöbön álló emelkedését. A vasuti forgalmat lényegesen korlátozzák. Manchesterben tegnap 720-al csökkentették a közlekedő vonatok számát, míg a Lord Eastern társaság tegnap 530-al kevesebb vonatot járatott a rendszerrel.

— **Debrecen iskolaügyi.** A közigazgatási bizottság mai ülésén Debrecen február hóban volt iskolaügyi eseménveiről **Csánky Viktor** kir. tanácsos tanfelügyelő a következőket jelentette: A kultuszminiszter a református iskoláknak felvételi díj kárpótlás fejében 3823 koronát államszolgálatként kiutalványozott. A gazdasági ismétlőiskolában a háziipari tanfolyamot igen szép sikerrel végezték s kiállításra is rendeztek. Ugyanott e hó elejétől hathetes háziipari tanfolyamot is rendez. Több tanítónak és tanítónőnek államszolgálatot, jutalmakat engedélyezett.

— **Koszorúmegváltás.** Erber Villike elhalálozása alkalmából koszorúmegváltás címen **N. N. urtól** a debr. izr. nőegyesület javára adományozott 50 koronáért hálás köszönetet mond **Lederer Fischbein Laura** alelnök.

— **Gyilkosság — husz fillér miatt.** Szatmárról jelentik: A műtrágyagyár két munkása, **Lakatos György** és **Balogh József** cigánylegények vasárnap délután egyedül ültek a gyár udvarán és időtöltésből huszonegyest kezdtek játszani. A kártya **Lakatosnak** kedvezett, aki barátjától már negyven fillért nyert el; **Balog** azonban nem volt hajlandó kifizetni a veszteséget. **Lakatos** erre husángot ragadott és úgy vágta föbe **Balog Józsefet**, hogy ez azonnal holtan rogyott össze. A csendőrök még a délután folyamán elfogták **Lakatos Györgyöt**, aki egykedvűen vallotta be bűnét. Letartóztatták.

— **Utcanyitás a Piac-utcáról.** Megemlékeztünk arról, hogy a Piac-utca 60. számú ingatlan helyén a szabályozási terv szerint utcanyitást tervezett a város. Dacára ennek, változott körülményekre hivatkozással a tanács, bár nem adta föl az utcanyitás gondolatát, még is építési engedélyt adott a telektulajdonosnak, aki azonban még sem tudott építkezni, mer a szomszédok az építési engedélyt megfellebbezték. Így azután a tulajdonostól a telket sem meg nem vette a város, sem építeni nem tudott, ami által nagy károkat szenvedett, amely károk megtérítéseért pörrel is fenyegeti a várost. Közben a belügyminiszterhez közvetlen beadványt is küldött amelyben a sérelmes állapot megváltoztatását kérte. A belügyminiszter ez ügyben fölvilágosító jelentést is kért a várostól s a közigazgatási bizottság mai üléséből ezt meg is adta azzal a hozzáadással, hogy ez ügyben érdembelileg a legközelebbi közgyűlés már dönteni fog.

— **Csendőr a vallásos menet ellen.** Nyiregyházaról jelentik: **Kemecse** kisközségben összesen mintegy huszonöt zsidó család lakik. A zsidó ünnep alkalmából ezek a családok ma is meg akarták valósítani azt az évenként náluk divó szokást, hogy a férfiak és gyerekek az imaház udvarán összegyűlekeznek és innen együtt látogatnak el minden egyes családhoz. Össze is gyűltek ma is mintegy ötvenen, férfiak, gyermekek vegyest és szép rendben megindultak a község utcáin a legközelebbi zsidócsalád lakása felé. Alig voltak azonban kint az utcán, egyszerre két csendőr került eléjük. Az egyik rárvált **Heinrich Náthán** rabbi helyettesre, aki a csoportot vezette:

— Azonnal takarodjanak széjjel, mert máskülönben úgy szétszórjuk mindnyájukat, mint a polyvát!

Heinrich meglepetve kérdezte:

— Ki hatalmazta fel magukat erre az eljárásra?

— Ahhoz magának semmi köze. De ha éppen akarja tudni, hát a nagyságos **Mezős László** főszolgabíró ur.

Ezzel a csendőrök meg sem várva a választ, nekiestek a békés csoportnak és erőszakkal szétgergették őket. A ki nem ment azonnal, vagy megállt az utcán, azt megfogták és erőszakkal lódtították odébb. A kemecsei zsidóság körében nagy a felháborodás.

— **Kisajátítási engedélyek Debrecen város részére.** A közigazgatási bizottság mai ülésén tudomásul vette, hogy a kereskedelemügyi miniszter a köztemető céljaira szükséges terület, a **Haranghy György** tulajdonában levő Piac-utca 72. számú ingatlan kisajátítására az engedélyt megadta.

— **Feljelentett városi tanácsos.** Lugosról írják: **Traunfellner Artur** dr. városi első tanácsos ellen, ki egyszersmind iparhatósági biztos is, a lugosi ipartestület 300 tagja fegyelmi feljelentést adott be **Issekutz Aurél** alispánnál. Erre az adott okot, hogy a tanácsos a vasárnap megtartott ipartestületi választáson nem respektálta a többség aka-

ratát, hanem a kisebbséggel paktálva, az elnök és választmány megválasztását többszöri felszólításra sem engedte névszerinti vagy pedig nyílt szavazás útján megejteni, hanem a kisebbség jelöltjeit jelentette ki megválasztottaknak, aztán aztán ott hagyta a zajongó többséget. A megsértett párt azonnal küldöttség alakult át és mintegy 250 iparos felkereste Issekutz Aurél alispánt, aki megígérte, hogy a magáról megfélemlített és hivatali hatalmával visszaélő tisztviselő ellen a legnagyobb eréllyel fog eljárni.

— **A kínai katonaforradalom.** Peking, március 5. Tiencsinből jelenti a Reuter-ügynökség: Bár ma a város nyugodt volt, mégis nyomott hangulat uralkodott. Az egész kereskedelem pang. A fosztogatásoktól leginkább a zálogkölcsonzó-intézetek szenvedtek. A lázadás nyomait az összes jelentékenyebb forgalmi utvonalon észlelni lehet. Néhány utcában félig elégett holttestek hevernek a kocsiút szélén. Ma is számos letartóztatás történt. Két század gyalogság Föngtájban marad, a többi ide visszatér. Nagy izgalmat okozott délután az orosz konzul telefonjelentése, amely szerint 700 kínai katoná benyomult Tacsiku faluba, egy mértföldnyire az idegen telepektől és ily módon megszegte azt az egyezséget, mely szerint kínai csapatok az idegen telepek körül hét mértföldnyire nem tartózkodhatnak. Brit, német, francia, orosz és japán csapattesteket küldtek a benyomuló kínai csapatok ellen, ezek azonban odaérve, konstataáltak, hogy az egész híresztelés valótlan. A belső vidékekről érkezett jelentések és a vidéki kerületekből naponként nagy csoportokban épségben érkező idegenektől vett értesítés szerint mindenütt fosztogatnak a katonák. Peking meglepően nyugodt. A követségek felfogása szerint a rendet most helyre lehetne állítani, ha a déli katonacsapatok nem csatlakoznának a lázadáshoz.

— **Intim színpad!** A Remény kávéházban (Simonffy-utca 6.) Arnyai Károly a Debrecenben közismert és közkedvelt fővárosi művész, aki fővárosi színész és artista caricaturáival kupléival felejthetlenné tette működését, egy kiváló művész társulattal mulattatja esténként a közönséget. Színr kerülnek a legújabb színpadi tréfák, vigiátékok és a fővárosi sláger kuplék. Fellépnek Arnyai Károly, Szakács Etel, Bérczy Böske, Komai Feri, Nagy Tilla, Czobor Feri, Szirmai Vilmos, The Diefneis angol stepp és apache duett, Gerőfi István, Richter M. Ezen társulat impressáriója. Minden 3-ik napon új műsor, új slágerek! Kezdete 9 órakor.

Csak Mauthner-féle magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalathoz tudják, hogy ez csakis a magvak rovasára és a vevők kárára lehetséges.

Kittüntetve a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon arany éremmel és oklevéllel.

Meghűléstől oredó csusz, :: köszvény- és reuma ::
ellen le g j o b b
házi és a híros

Király-Balzsam!

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakran idültabb esetekben is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszünteti.

Fog- és fejfájást 5 peroc alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 korona teljes használati utasítással. Kapható a feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ
gyógyszertárban Kossuth-utca 8. színház mellett.

— **Idény előrehaladottsága miatt** téli kabátok, bundák és szőrmeárúk leszállított árban szerezhetők be **Halmágyi Sámuel divatházában.**

— **Zwiback Lajos és Testvére** cs. és kir. udvari szállítók alkalmi és estélyi bluz-ujdonságai megérkeztek és Debrecenben csak **Halmágyi Sámuel divatházában** szerezhetők be. Ugyanott estélyi ruhák.

Művészek rajzai után készült **Hálószobák, Ebédlők, Uri szobák, Szalonok,** minden társadalmi osztály részére.

Különlegesség a butoriparban: **virágos gyökér Tuja.**

Jellemző sajátságai:
Harmonikus összehatás, Mély tűzű színek, Idővel növekvő színiállóság.

Előjegyzéseket csak a termelés arányában fogad el a **Debreczeni Butorkészítő Asztalosok Áruháza**

Szövetkezet

mint az Országos Rözponti Hitelszövetkezet tagja **Hunyadi-u. 17/19. sz. Demetrovics-palota.**

Szabad megtekintés vétel kényszer nélkül. Központunk kezelése alatt lévő Tolnai gyártmányu szőnyegek dus választékban kaphatók. — **Telefon 968.**

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	878.25
Osztrák hitel	660
4 százalékos koronajáradék	84.95
Államvasút	787.50
Jelzálogbank	499.50
Rimamurányi	716.50
Salgótarjáni	748
Közúti vasút	815

Irányzat:

Magánleszámítolási kamatláb:

Bécs 4-1/8%, Berlin 4% London 3-1/8%.

Budapesti gabonátőzsde.

Szavaz E. (Strasser és König) debr. bizományos távirati jelentése	11.63
Buza októberre	11.73
áprílisa	10.88
májusra	10.49
Rózsa áprílisa	8.03
Zab októberre	9.03
áprílisa	8.73
Tengeri májusra	8.65
Tengeri 1912. év júli	8.65

Irányzat:

Készárú 5 olcsóbb.

Helyiértékpapírok magán árfolyama.

Névért.	osztalék	1911. szelvényekkel	Kor.
500	60	Debreczeni Kíső Tektár	960
200	20	Alföldi tktár	975
500	44	Ipar és Keresk. bank	900
200	18	Közgazdasági bank	—
200	17	Takarék és Hitelintézet	350
200	16	Debreczeni Hitelbank	260
400	24	Általános Forgalmi Bank	—
200	12	Bankgyűléslet	—
200	80	Istvánmalom	730
200	10	Debr. Helyi vasút	—
200	18	Termény és Áruaktár	—
200	10	Debreczeni Gőztéglagyár	290

A budapesti Hitelezői Védegyelet debreceni képviselője. A budapesti Hitelezői Védegyelet a debreceni kir. törvényszék területén való képviselével Horváth Sándor dr. debreceni ügyvédet bízta meg.

A Köntösgáti Téglagyár közgyűlése. Ma délután tartotta meg első évi rendes közgyűlését a Köntösgáti Téglagyár részvénytársaság, Magoss György dr. elnöke alatt. A közgyűlés elfogadta az igazgatóság által előterjesztett zárószámadásokat s úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelőbizottságnak megadta a felmentvényt. A megüresedett igazgatósági tagsági helyekre Lichtblau Albert, tasnádi Kardos Endre dr. és Nagy Albert, a felügyelőbizottságba pedig Gáspár Géza dr., Hering János, Meisels Vilmos és Nyiri Géza választották meg.

Fizetéseképtelenség. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetéseképtelenséget jelenti: Fried Endre Csikszereda.

Ingatlanok forgalma.

Debrecen sz. kir. város veszi Nagy Imre és neje Kiss Zsuzsánától Késes-utca 44. sz. házat 15000 koronáért.

Bozóki István és neje Bereczki Zsuzsánna veszik Nagy József és Nagy Juliánától Hatvan-utcai kerti szőlőt 8600 koronáért.

Kardos Ferenc veszi Burai István és neje Csete Irmától Patai telepi házat 8200 koronáért.

Oláh László és neje Tar Vilma veszik Palaics József és neje Werner Juliánától Vargakerti 300 négyszögöles hézastelkét 12000 koronáért.

Jankovits Aladár veszi Ujvárosi Szabó Gáborától Mezőtelepi házat 8000 koronáért.

Boldog Józsefné Mezei Róza veszi Fiák Ferenc és neje Kendi Erzsébettől Patai-telepi házat 12000 koronáért.

Szabó Kálmán és neje Kálmán Zsuzsánna veszik Kovács Mihály és neje Tarián Máriaától Halasi-telepi házat házat 6000 koronáért.

Özv. Bernáth Kálmánné Láposy Anna veszi özv. Láposi Ferencné és társaitól ujosztású szántóföldjét 10.000 koronáért.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A bakonyi haramiát felakasztják. Kegyetlen rablógyilkosság történt múlt évi február 8-án Pápán. **Makkos Vendel László** napszamos, aki világleletében részeges ember volt és már többször ílt lopások miatt, kirabolta Geiszt Mór pápai zálogházas feleségét, aki ellen gyilkos merényletet is követett el és megölte **Kovács Imre** gimnázistát, aki a zálogháznál lakott.

Makkost letartóztatták és a veszprémi ügyészség rablógyilkosság miatt emelt vádat ellene. Időközben felszállították a gonosztevőt az országos megfigyelő intézetbe, ahol azonban nem állapították meg rajta az elmebetegséget. Mikor visszavitték, utközben kiugrott a robogó vonatból és hetekig bujdosott a Bakonyban, amíg kézre tudták keríteni. Az esküdttörvényszék **halálra ítélte** a rablógyilkost, akinek a védője semmisségi panaszt adott be az ítélet ellen. Mint budapesti tudósítónk táviratozza, ma tárgyalta a Kuria a semmisségi panaszokat Vavrik Béla dr. elnöklésével. Vajkó Pál előadása után a Kuria elutasította a semmisségi panaszokat és így **a halálos ítélet jogerős lett.** Ezután szokás szerint kegyelmi tanácsosa alakult át a bíróságra, amely a határozatot felterjeszti a kabinetirodához.

Üzleti viszony revolvergolyóval. Kiss András téglásmester üzleti összeköttetésben állott Oláh András magánzóval. Ugy látszik, nem lehetett valami kincses bányá ez az üzlet, mert ugyancsak feszültté lett annak lebonyolítása alkalmával a kettőjük között fenálló jó viszony. A múlt év októberében Kiss ismét beállított Oláhhhoz, akitől pénzt kért. — Ez azonban — biztosan oka volt rá — a kérelmet megtagadta. Ezen annyira feldühödött a kissé ittas ember, hogy revolvért rántott elő s azt Oláhra sütötte. Szerencsére a golyók nem találtak s így nagyobb baj nem lett az esetből. Kiss azonban a vádlottak padjára került, ahol ma tagadta, hogy agyon akarta volna löni Oláht, csak rá akart ijeszteni s ezért is irányozta úgy a fegyvert, hogy az ne találjon. A törvényszék az enyhítő körülmények figyelembevételevel 200 korona fő és 100 korona mellékbüntetésre, nem fizetés esetén 15 napi elzárásra ítélte. A vádlott felebbezett.

Ne most legalább magad is tapasztald.

hogy Fáy valódi sződei ásványpasztillája nem hagyja cserben az embert s hogy még a legkétségbeejtőbb helyzetben is csodát művel. Ma pompásan énekeltél, pedig tegnap nem is volt hang a torkodban s ezt csak a sződeninek köszönheted. Fáy valódi sződenije a gyógyszerárban, ásványvízkereskedésben és drogériában 1 korona 25 fillérért kapható. Ne hagyjon utána magára erőszakolnia

Igyekezünk, mert majd késünk!

Hajdubagason a vasuti állomáshoz mintegy jó negyedórai járásnyira 70 hold jó szőlőnek való

földet

föl akarnánk parcelázni négyszögölre 50—52 fillér, oly mesés olcsó ár ami nem létezik, ma mári f. hó 10-ig lehet iratkozni, Hajdubagason Nagy Miklós és Győrösi Lajos uraknál.

A földmívelésügyi Ministerium 18065/912. számú engedélye: lapján megjelent a c. o. da, határu Dr. Borovszky-féle

ANIMAL-BOROLIN

háziállatok részére.

Külső használatra, b. dörzsölésre, hűlésből származó bajok esetén. Igen jól használható az új és körömfajás alkalmával mint fertőtlenítő szer, ezenkívül bacillinfertőzések esetén is.

Az ár használati utasítással üvegenként 1 k 50 fillér. Kapható az ország nagyobb gyógytáraiban és drogeriáiban.

Viszontelárusítók keresetnek — Kérjen ingyen használati utasítást. — Próbsüveg állatorvosoknak ingyen.

A Központi BOROLIN-Főraktár Budapest, II., Margit-rakpart 45. szám.

Debreczenben kapható: Batáry Imre, Harsányi Lajos, Kubek Sándor, Mihalovits Jenő és Steiner Manó gyógyszerárában, „Központi” Drogeriában, Balogh M. J., Deutsch Lajos, Mayer Jenő és Béla kereskedőknél és Nagy András keztü- és sérvkötő-gyárában.

Pályázati hirdetmény.

A Nagyerdőn lévő Polgári Lövészegylet keres oly megbízható ügyes embert, kivel az üresedésben lévő eljárási állást betölthetné. Az illető némi jártassággal is bírjon a konyha vezetésében, mivel a vendéglő kezelése is az övé lenne.

Jelentkezőket **Thurzó Béla** ur fogad d. u. 3 órakor a Bankegyesület r.-t. helyiségében, Piac-utca 72., I. emelet.

NAGY OCCASIO!!

különleges csillárookban,

különféle finom régi és új **URI SZOBA** berendezés, perzsaszőnyegek, eredeti olajfestmények, bronzárak (égytestekkel), rézbutor, ugyszintén többféle disz-: tárgyak — mint :-:

alkalmi árak

a legelőnyösebben beszerezhetők:

Budapest, **Andrássy-ut 35. I. emelet.**
Viszontelárusítóknak árkedvezmény.

Telefon 31—04.

11—1912. végh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX t. cz. 102. § értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szolnoki kir. törvényszéknek 1911. évi 11706. számú végzése következtében Ungár József ügyvéd által képviselt Bernát Balint javára 300 K s jár. erejéig 1911. évi február hó 21-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 1200 koronára becsült következő ingóságok, u. m. férfi és gyermek kalapok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a pladányi kir. járásbíró 1911-ik évi V. 279/3. számú végzése folytán 300 kor. tökekövetelés, ennek 1910. évi október hó 17. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 48 kor. 95 f.-ben bírósággal már megállapított költségek erejéig, Pladányon végrehajtást szenvedettek üzletében leendő megtartására **1912. évi márczius hó 2-ik napjának délutáni 3 órája** határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Hszoboszlón 1912. évi február hó 20. napján

Páll Ferencz
kir. bir. végrehajtó.

Szépség,

széplítés a jó izlés követelménye.

Matild krém

Matild archenőcs

Matild szappan

Matild powder

3 szalab.

Mérgmentes szépítőszerek hatásuk meglepő, levelesnek minden szepítőt, májfoltot stb. a bőrt finomná, 5 perc alatt fehérré teszik. Tessék megpróbálni, ha nem használ. árát minden kibúvó nélkül visszaadom.

Kun István gyógyszerész.

Kapható minden gyógyszerárában és drogeriában Főraktár: **Tóth Béla** utóda Kubek gyógyszerésznél (Tiszapalota) és **Jóna** és **Jóna** drogeriájában.

4179—1911. tk.

Árverési hirdetményi kivonat.

A püspökladányi kir. járásbíró mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Debreczeni első tkpénztár és több csatlakoztatott végrehajtónak Gall Imre és neje végrehajtást szenvedők elleni 1289 kor. 20 fillér tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék a pladányi kir. járásbíró területén lévő Nádudvar községében fekvő nádudvari 998. számú betétben A. t. 1. sorsz. 7484/5. hrsz. alatt felvett 23 hold 237 négyszögöl területű a lmiályhalom dülöben fekvő szántóra az árverést 2055 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1912. évi márczius hó 27. napján délelőtt 10 órakor** Nádudvar községében megállapított nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is azonban annak 2/3-ánál alacsonyabb áron alul eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 20%-át készpénzben, vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Püspökladány, 1911. decz. hó 11.

Dr. Kovács s. k. kir. jbiró.

Valódi brünni szövetek

az 1912. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény } 1 szelvény 7 kor.
3.10 m. hosszú } 1 szelvény 10 kor.
teljes férfiruhához } 1 szelvény 15 kor.
(kabát, nadrág és mellény) } 1 szelvény 17 kor.
elegendő, csak } 1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényi fekete szalonruhához 20.— Kért, színtügy felöltőszövetet, turistalódent, selyem kamgarnt stb. gyári áron küld mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.
Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintahül, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árúban.

139—1912. tk.

Árverési hirdetményi kivonat.

A püspökladányi kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Miselbach Gyula és több csatlakoztatott végrehajtónak Kovács Károlyné Egri Eszter végrehajtást szenvedő elleni 1000 kor. tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék, a pladányi kir. jbiróság területén lévő Püspökladány községében fekvő 1. a püspökladányi 115. sz. betétben A. I. 2. sorsz. 4248/1. hrsz. a felvett 100 négyszögöl területű a Boyártelek dülöben levő tanyaház és udvarnak, továbbá A. I. 4. sor. 6/10014-rész nádas illetőségnek Kovács Károlyné Egri Eszter B. 6. alatti 1/2-ed illetőségére 167 koronában. 2. A püspökladányi 116. sz. betétben A. t. 1. sorsz. 4248/2-b. hrsz. a felvett 4 hold 892 négyszögöl területű a Boyár telek dülöben fekvő szántónak Kovács Károlyné Egri Eszter B. 4. a. 1/2-ed illetőségére 924 koronában. 3. A pladányi 116 sz. betétben A. t. 2. sor. 6/10014-ed rész nádas illetőségéből Kovács Károlyné B. 4. a. 1/2-ed illetőségére 7 koronában. 4. A pladányi 3014. sz. betétben A. t. 2. sz. 4248/2-a. 2. hrsz. a felvett 3 hold 604 négyszögöl területű a Boyártelek dülöben fekvő szántónak Kovács Károlyné B. 10. a. illetőségére 685 koronában. 5. A pladányi 3106. sz. betétben A. I. 1—2. sor. 644. 645 hrsz. alatt felvett 656. négyszögöl területű a Beltelekben fekvő 477. öisz. ház, udvar és szántóra 933 koronában. 6. A pladányi 3300. sz. betétben A. t. 1. sor. 1948. hrsz. a felvett 362 négyszögöl területű a Beltelekben fekvő 1289. öisz. ház és udvarra 400 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1911. évi márczius hó 21. napján délelőtt 9 órakor** a kir. jbiróság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is, azonban annak 2/3-ánál alacsonyabb áron alul eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pladány, 1912. jan. hó 20.

Dr. Kovács s. k. kir. jbiró.

Donogán és Somossy DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Báli idény ujdonságok

Marquisset, csipke volaus, selymek, gyöngydiszek, rojtok

Óriási választékban!

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szögig 50 fillér, azontul minden azó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér.

Vasárnap betűből szedett minden azó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék a választékyvet osztolni.

Betöltendő.

Üggyvédi irodai teendőikben jártas harmadéves jogász kerestetik. Cím a kiadóban.

Kereskedő segéd felvétetik Tolnai Dániel cipőüzletében, Piacz-u. 49. szám.

Jó fizetésért ki vállalna el anyatejen dajkaságba két hónapos kis fiút. Cím a kiadóhivatalban megtudható.

Egy jó nevelésű, lehetőleg 4 középiskolai osztályt végzett, legalább 14 éves, egészséges fiú tanulóul felvétetik egy nagy fejlődésben levő műiparágynál. Cím a kiadóhivatalban.

EGY KIFUTÓ (hetes) fiu azonnal felvétetik a kiadóhivatalban.

Czimirás, másolást elvállal szép írású fiatal ember. Czím a kiadóban.

Adás-vétel.

Hatvan-utca 61. szám alatt ujonnan épült szálloda, kávéház, sörcsarnok, tánc- és étterem nagy udvarral, modern komforttal berendezve, a Csokonai-utczára 2 átnyíló bolti helyiséggel együtt azonnal kiadó vagy eladó előnyös feltételek mellett. Értekezhetni Emerich Arnold tulajdonosnál.

Kétszersült eredeti karlsbadi nagy csomag 70 fillér. Kis csomag 35 fillér Deutsch Lajos fűszerüzletében Piac-utca 38.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Savanyított fehér répa kapható Félégyházy Jánosnál.

Elköltözés miatt többféle butorok vannak eladó a Piac-utca 42. szám alatt, hátul az emeleten, ugyanott keresnek egy 3 szobás lakást május elsőre.

Lakás.

Kiadó egy jó forgalmu kovácsműhely Vámos-pércsen Szabó Márton kerékgyártónál.

Különféle.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Békés Lajos ur Piacz-u. 46. sz. alatti udvarban lévő kalapos műhelyét átvettem és ott különféle kalapokat tisztitunk és vasalunk előnyös ár mellett. Beliczay Lajos kalapos.

Weisz Ferencz gépüzemre berendezett asztalos műhelye József kir. herceg-u. 7. Telefon 10-90.

Van szerencsém értesíteni hogy Rákay ur cipőfelsőrész készítő műhelyét átvettem s azt a mai kornak megfelelően tovább vezetem. Teljes tisztelettel Zeke László cipőfelsőrész készítő Csapó-u. 13.

Kosárfonoda, gyermekocsi raktár Kossuth-utca 25. Javításokat készítünk.

Ügynökök

akik ügyesek és megbízhatók, a legmagasabb jutalék mellett felvételnek jóhírű gyáramban **Isredőnyök** és **görfüggönyök** (zsalu) eladására. Ernst Geyer Braunau, Böhmen.

Telefon sz. 49. Telefon sz. 49.

SZÁNTÓ LASZLÓ
DEBRECZEN

a Salgótarjáni Kőszénbánya Részvénytársulat Hajdu- és Szabolcsmegyei képviselője.

Ajánlja: a Salgótarján, Petrozsény, Pálfalva és Farkasvölgyi bányák darabos, koczká, durva, atna és aprószén termékeit cseplési, szobátüzelési és ipari célokra

SALVATOR

GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK

UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGU!

MINDENÜTT
KAPHATÓ.

Vezérképviselő: Hermann Hirsch, Wien, VII 3.

Dr. BRALLE MALATINE

Wien 1904 nagy állami érem.
St. Louis 1904
Mailand 1906.
Brüssel 1910.
Grand Prix

Turin 1911 Grand Prix
Nemzetközi Hygienikus kiállítás
Dresden 1911 Nagy díj.

Glycerin és méz-gelee
Tubus K — 70 és 1.20.

Meghívó.

Az Első Debreczeni Gőzcsukorkagyár Részvénytársaságnak

1912. évi március hó 17-én délelőtt 1/2 11 órakor saját helyiségében tartandó

II-ik közgyűlésre

a tisztelt részvényeseket van szerencsénk meghívni

TÁRGY:

1. Az igazgatóság jelentése a számadási évről.
2. Zárszámadás, mérleg és veszteség-, nyereség kimutatás beterjesztése.
3. Felügyelő-bizottság jelentése.
4. Határozathozatal az igazgatóság és felügyelő-bizottság adandó felmentvény tárgyában.
5. Három igazgatósági tag választása 3 évre.

Kelt Debreczenben 1912. évi március hó 1-én.

Az igazgatóság.

Figyelmeztetés: Az alapszabályok 13-ik §-a értelmében a részvények 5 nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztáránál, vagy a Debreczeni Hitelbanknál leteendőek.

Mérleg-számla: Vagyon: Pénzkészlet 8185-19. Árukészlet 171021-12. Ingatlan 106300-09. Gépek és felszerelések 162200-—. Adások 223486-15. Előre fizetett kamatok 4500-—. Alapítás 6000-—. Kőny és nyomtatv. 900-—. Átmeneti tétel 250-—. Veszteség 4392-55. Összesen 687235-10. **Teljes:** Részvénytőke 150000-—. Elfogadványok 200000-—. Hitelezők 337102-32. Átmeneti tétel 132-78. Összesen 687235-10.

Veszteség-nyereség számla: Tartozik: Fizetések 16577-88. Gyártási és üzemi költségek 96675-58. Üzleti költségek 5731-51. Jutalékok 8707-73. Kamatok 23049-46. Házbér 1650-—. Biztosítás 641-74. Adó és illeték 302-—. Különféle leírások 12153-80. 1910. évi veszteség 13986-02. Összesen 179475-72. **Követel:** Nyereség áruszámlán 175083-17. Veszteség 4392-55. Összesen 179475-72.

Függönyt

•• a legszebben ••
•• a leggyorsabban ••
és a legszolidabb árban
tisztít

Hrabéczy első debreczeni gőzmosó, vegytisztító ruhamosó r.t.

Debreczen. — Telefon 323.

Gyár és főüzlet Széchenyi 42.

Fióküzlet: Csapó-utca 30. Hatvan-utca 15.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.